

INFORMATOR : PRACA WE FRANCJI

Francja od 1 maja 2006 r. zaczęła powoli znosić ograniczenia w dostępie do francuskiego rynku pracy. Pracodawcy francuscy nie mają już obowiązku udowodnienia braku kandydatów na rynku francuskim, aby zatrudnić obcokrajowca w 61 zawodach. Pozwolenie na pracę łatwiej otrzymać m.in. w sektorach: budowniczym, robot publicznych, hotelarskim, gastronomicznym, rolniczym, przemyśle

maszynowego, metalowego i przetwórczego. Od 1 maja 2004 roku, oficjalnego przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, naukowcy, studenci posiadający ubezpieczenie socjalne i finansowe zabezpieczenie oraz pracownicy branży usługowej mogą legalnie pracować we Francji.

We Francji wymagane jest pozwolenie na pobyt, które załatwia się jednocześnie z pozwoleniem na pracę. Czas trwania a także okres ważności karty pobytu zależy od czasu trwania zezwolenia na pracę. Będąc we Francji dłużej niż 3 miesiące należy zarejestrować się w prefekturze lub najbliższym komisariacie policji. Dokumenty wymagane do rejestracji to: paszport, wyciągi z aktu urodzenia i ślubu, 3 fotografie, umowa wynajmu mieszkania, zaświadczenie od pracodawcy oraz zaświadczenie o opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne.

Uzyskanie karty pobytu uzależnione jest od uzyskania umowy o pracę.

- **umowa na czas określony;** posiadając tę umowę otrzymuje się kartę pobytu z napisem "*Travailleur temporaire*" i jednocześnie prawo pobytu i pracy na czas trwania umowy. Karta ta nie daje prawa korzystania z pomocy socjalnej.
- **umowa na czas nieokreślony;** posiadając tę umowę otrzymuje się kartę pobytu z napisem "*Salarié*" i prawo do pobytu i pracy na okres roku. Karta uprawnia do zapisania się na listę poszukujących pracy w ANPE(francuska narodowa agencja pracy) i do korzystania z pomocy socjalnej.

Pracownik nie może na podstawie obietnicy zatrudnienia ubiegać się o zezwolenie na pracę może wystąpić o nią tylko przyszły pracodawca. Pozwolenia na pracę nie obowiązują przedsiębiorców pracujących na własny rachunek, w ramach samozatrudnienia oraz naukowcy. Wszystkie składane dokumenty umożliwiające podjęcie pracy we Francji muszą być sporządzone w języku francuskim. Dokumenty o pozwolenie na pracę składane są w Dyrekcji Departamentalnej Pracy, Zatrudnienia i Kształcenia Zawodowego (DDTEFP).

Procedura zalegalizowania zatrudnienia w ww. branżach zależy od tego, czy kandydat przebywa we Francji i sam kompletuje dokumenty, czy też stara się o pozwolenie z ojczystego kraju gdzie formalności leżą po stronie pracodawcy. Pracodawca francuski zatrudniając obcokrajowca musi dokonać wpłaty na rzecz ANAEM, czyli Państwowej Agencji Przyjmowania Cudzoziemców i Ruchu Ludności. Natomiast o uzyskanie pozwolenia na prace sezonową mogą ubiegać się osoby pomiędzy 18 - 35 rokiem życia, obywatele krajów UE oraz studenci z państw, z którymi Francja zawarła odpowiednie umowy i po uzyskaniu tymczasowego zezwolenia na pracę.

W innych branżach (poza 61 zawodami) podjęcie pracy przez pracownika zagranicznego może nastąpić po zastosowaniu tzw. "procedury wprowadzenia", formalności tych dopełnia pracodawca, składając ofertę pracy w ANPE lub zamieszczając ogłoszenie w prasie o poszukiwaniu kandydata na francuskim rynku pracy. Tylko w przypadku nieznaalezienia odpowiedniego kandydata pracodawca składa wnioski o zatrudnienie obcokrajowca do DDTEFP. Po dostarczeniu umowy o pracę, kwestionariusza dotyczącego zakwaterowania pracownika, oferowanych mu warunków pracy, oczekuje na otrzymanie pozytywnej decyzji, która będzie również zależała od warunków na francuskim rynku pracy.

Po otrzymaniu zgody na zatrudnienie obcokrajowca, pracodawca zgłasza ten fakt do ANAEM i uiszcza odpowiednią opłatę. Kandydat będzie poproszony przez ANEM do wykonania badań lekarskich.

Największe szanse na znalezienie pracy we Francji mają :

- ◆ lekarze, pielęgniarki, opiekunowie osób starszych,
- ◆ robotnicy remontowo -budowlani
- ◆ stoczniovcy, metalurdcy, kolejarze, specjaliści telekomunikacji, informatycy
- ◆ pracownicy remontowo- budowlani
- ◆ naukowcy.
- ◆ pracownicy sezonowi przy zbiorach owoców i warzyw,
- ◆ kelnerzy, kucharze, pokojówki.

Pensje, rodzaje umów o pracę

1. Pensje

Minimalna pensja we Francji wynosi 1 280,07 € brutto, wysokość tej kwoty jest rewaloryzowana co rok. Zabronione jest wynagradzanie pracownika poniżej tej, minimalnej pensji.

Legalnie, pracodawca ma prawo wymagać od pracownika wykonania godzin nadliczbowych.

Liczba godzin nadliczbowych wypracowana przez jednego pracownika nie może powodować przekroczenia czasu pracy do ponad 10 godzin dziennie, 48 godzin tygodniowo, lub też 44 godzin tygodniowo w okresie 12 tygodni z rzędu. Nie można wypracować więcej niż 13 godzin nadliczbowych w tygodniu

Godziny nadliczbowe (czyli każda godzina ponad 35 godz. tygodniowy czas pracy) powinny być płacone, w porównaniu z « normalnymi » godzinami pracy o:

- 25 % więcej dla 8 pierwszych godzin (bądź począwszy od 36 do 43 godziny)
- 50 % więcej dla kolejnych godzin (począwszy od 44 godziny)

Ponadto pracownik otrzymuje premię za pracę w dni świąteczne i w nocy.

2. Rodzaje umów o pracę:

- ◆ umowa na czas określony i nieokreślony
- ◆ umowa zawarta z pracownikiem tymczasowym,
- ◆ umowa na pół etatu.

Umowa o pracę powinna zawsze być zawierana w formie pisemnej. Umowa na czas określony zawierana jest w przypadku konieczności zastępstwa stałego pracownika lub w celu sprostania okresowemu wzrostowi ilości pracy w firmie. Umowa na czas określony nie może zostać zawarta na dłużej niż 18 miesięcy lub 24 miesiące pod warunkiem, że jest wykonywana za granicą. Umowa ta przedłużona może być na okres równy okresowi pracy zawartej w pierwszej umowie. Umowa zawierana z pracownikiem tymczasowym wymaga spełnienia identycznych warunków jak w przypadku umowy na czas określony. Umowa na pół etatu to umowa zawarta z pracownikiem w wymiarze mniejszym niż 80% obowiązującego wymiaru czasu pracy.

Wypowiedzenie umów odbywa się tylko za zgodą stron albo też z przyczyn ważnych, pracodawca wypowiada umowę wyłącznie w formie pisemnej. Przed otrzymaniem wypowiedzenia, pracodawca ma obowiązek przeprowadzenia rozmowy z pracownikiem, przedstawiając mu powody swojej decyzji oraz wysłuchując wyjaśnień ze strony pracownika. Pracownik może zrezygnować z pracy informując ustnie bądź pisemnie bez podania przyczyn, o swej decyzji.

Pracownik, pełnoetatowy musi przepracować co najmniej 35 godzin tygodniowo. Pracownik musi

pracować co najmniej 60 godzin miesięcznie, aby przysługiwało mu prawo do ubezpieczenia społecznego.

Podatki

Podatek od osób fizycznych we Francji ma charakter progresywny, progi podatkowe kształtują się od 0% do 48,09%.

We Francji płacone są zaliczki na poczet podatku w 3 ratach: w połowie lutego, maja oraz września.

Urlopy, zwolnienia chorobowe

Pracownikowi przysługuje rocznie 2,5 dnia płatnego urlopu wypoczynkowego za każdy przepracowany miesiąc. Okres urlopu wypoczynkowego pracownik powinien wykorzystać jednorazowo przynajmniej 12 dni urlopu, oraz maksymalnie jednorazowo 24 dni między majem i końcem października.

Pracownik w przypadku choroby, powinien przedstawić pracodawcy, formularz otrzymany po wizycie lekarskiej. Podczas zwolnienia chorobowego, pracownik powinien pozostawać w miejscu zamieszkania. Opuszczając miejsce zamieszkania poza obowiązującymi godzinami (tj.10-12 i 16-18) naraża się na sankcje w przypadku kontroli.

Kobietom w ciąży przysługuje 16 tygodni płatnego urlopu macierzyńskiego oraz 6 tygodni urlopu przed data porodu. Kobiecie spodziewającej się 3 dziecka przysługuje 26 tygodni wolnych od pracy oraz 8 tygodni urlopu przed data porodu. Cięża mnoga, daje matce prawo do 12 tygodni wolnych od pracy przed porodem i do 22 tygodni po urodzeniu. Kobieta ma obowiązek wykorzystać 2 tygodnie urlopu przed porodem oraz 6 tygodni po nim.

We Francji ojcom przysługuje prawo do 11 wolnych dni w okresie 4 miesięcy po narodzinach jednego dziecka oraz 18 dni wolnych po narodzinach bliźniąt.

Linki :

Biuro pracy we Francji : <http://www.ifrancia.com>

Kontakt handlowy na terenie Francji / Pomoc prawna : <http://www.polcom.com>